



T.C.  
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

# İSTANBUL KONUT İMAR PLAN TURİZM ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

**2022 YILI**  
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

**Kasım 2023**



Tel : 90 (312) 295 30 00  
Fax : 90 (312) 295 48 00



[www.sayistay.gov.tr](http://www.sayistay.gov.tr)  
[sayistay@sayistay.gov.tr](mailto:sayistay@sayistay.gov.tr)



İnönü Bulvarı No: 45  
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA



## İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU .....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ .....	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM BULGULARI.....	9
8.	EKLER.....	33



## TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu .....	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu .....	2
Tablo 3: Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Usulü ile Yürütülen İşlerde Temin Edilen Araçlar ve Kullanımına İlişkin Bilgiler .....	20
Tablo 4: İBB Bünyesinde Görevlendirilen Personelin İşe Alım ve Görevlendirme Tarihleri.	25



## KISALTMALAR

<b>AŞ</b>	Anonim Şirket
<b>BOBİ FRS</b>	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
<b>EPDK</b>	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
<b>İBB</b>	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
<b>KDV</b>	Katma Değer Vergisi
<b>KGK</b>	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
<b>KHK</b>	Kanun Hükmünde Kararname
<b>KİPTAŞ</b>	İstanbul Konut İmar Plan Ulaşım Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
<b>TFRS</b>	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
<b>TMS</b>	Türkiye Muhasebe Standartları





## **BULGU LİSTESİ**

### **A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular**

1. Arazi ve Arsaların Hatalı Muhasebeleştirilmesi
2. Faaliyet Dönemi İçinde Ödeneceği Öngörülen Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

### **B. Diğer Bulgular**

1. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
2. Belediyenin Ortağı Olduğu Şirkette İdareyi Temsil Eden Yönetim Kurulu Üyelerinin Usulüne Uygun Olarak Belirlenmemesi
3. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
4. Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Modeli ile Yapılan İşlerde Yöneticilerin Kullanımı İçin Yakıt Dâhil Araç Temin Edilmesi
5. Serbest Tüketici Konumundaki Şirketin Elektrik Enerjisi Alımlarında İhale Mevzuatına Uyulmaması
6. Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi
7. Yapılan veya Yaptırılan İnşaatlarda Yapı Denetimi Kanunu Hükümlerine Uyulmaması

## 1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

### 1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Konut İmar Plan Ulaşım Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ (KİPTAŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından, 1580 sayılı Belediye Kanunu (mülga), 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (mülga) ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (mülga) hükümlerine göre 1987 yılında kurulmuş olup 27.02.1987 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

KİPTAŞ'ın faaliyet alanı, Şirket ana sözleşmesinde gösterildiği üzere; müşavirlik, mühendislik hizmetleri, müteahhitlik hizmetleri, işletmecilik hizmetleri, ticari hizmetler, turizm hizmetleri ve yurtdışı hizmetlerinden oluşmaktadır.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarrufu ile bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

KİPTAŞ, kamu hukuku ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket, gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

### 1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

KİPTAŞ, 6102 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile

yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 5 tüzel kişi ortaklığını temsilen 19 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 10.09.2021 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, 1 Müşavirlik Birimi, 10 Müdürlük, 16 Şeflik ve 3 Kontrol Amirliğinden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2022 tarihi itibarıyla 297'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

### 1.3. Mali Yapı

İstanbul Konut İmar Plan Ulaşım Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ'nin nominal sermaye tutarı 422.249.861,00 Türk lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

İBB, Şirketin doğrudan %99,725 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2022 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

**Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu**

Pay Sahibi	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı(%)
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	421.089.100,00	99,7251
İstanbul Enerji San. ve Tic. AŞ	583.554,00	0,1382
İsfalt İstanbul Asfalt Fab. San. Tic. AŞ	460.643,00	0,1091
İstaç İstanbul Çevre Yönetimi San. Tic. AŞ	109.386,00	0,0259
İston İstanbul Beton Elemanları AŞ	7.178,00	0,0017

İstanbul Konut İmar Plan Ulaşım Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

**Tablo 2: İştirakler Tablosu**

İştirak Sahibi Olunan Şirket	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Beltur Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve Ticaret AŞ	41.000,00	0,001
Formula İstanbul Yatırım AŞ	6.703.147,95	0,036629
İstanbul Şehir Hatları Tur. San. ve Tic. AŞ	1.312.672,00	0,02
İstanbul İmar İnşaat AŞ	14.967.339,87	0,0043
İstanbul Ulaşım Hizm. ve Araç Kir. San. ve Tic. AŞ	5.000.000,00	0,50
İstanbul Enerji San. ve Tic. AŞ	5.158.750,00	0,25
İsper İstanbul Personel Yönetim AŞ	10.845.000,00	0,12

Boğaziçi Konut Hizmet Yönetim İşletmeciliği ve Tic. AŞ	2.688.000,00	0,96
--	--------------	------

Şirketin amacı; planlı ve sağlıklı kentleşmenin gerçekleştirilmesine katkı sağlayarak kaliteli ve sosyal amaçlı yaşanabilir konutlar üretmektir. Toplu konut, ticari alan, sosyal alanlar üreterek ülkenin sosyo-ekonomik değerlerine katkı sunmaktadır. Ayrıca ülkemizin temel gerçeklerinden olan deprem konusunda kentsel dönüşüm çalışmaları da yapmaktadır. Bu nedenle Şirketin ana gelirleri kat karşılığı/hâsılat paylaşımı işlerinden elde edilen gelirler, konut, ticari ve arsa satış gelirleridir. Bunun yanında kiralar da Şirketin önemli gelir kalemlerindedir.

Şirket, 2022 yılı faaliyetleri sonucunda 114.412.981,91 Türk lirası dönem net karı elde etmiştir.

## 1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

### Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2021 yılı aktif toplamı 6,283,900,00 TL'yi veya net satışları toplamı 12,567,300,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2022 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar. Şirketin 2021 yılı aktif toplamı 2.646.396.439,75 TL ve 2021 yılı net satışları 1.208.248.958,32 TL olup bu tutarlar yukarıda yazılı tutarların üzerinde gerçekleştiğinden Şirket, muhasebe kayıtlarını 7/A seçeneğine göre tutmaktadır.

---

---

## Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde düzenlenmektedir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Kanun'un 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirlerin, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı BKK'da (ve söz konusu kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Şirket bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde Şirket bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu,

Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

### **Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler**

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

## **2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU**

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

## **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

#### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

#### **5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

KİPTAŞ, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirket'te bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir. Bilindiği üzere, İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe

kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, Şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Ancak, Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Sermaye şirketlerinin tabi olacağı bağımsız denetim usul ve esasları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında belirlenmiştir. Şirket, tüzel kişiliği haiz ve bağımsız denetime tabi olduğundan; yıllık olarak bağımsız denetim faaliyeti, ilgili bağımsız denetim kuruluşu tarafından periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Yapılan bağımsız denetim faaliyeti; Şirkete ait yıllık finansal tablo ve diğer finansal verilerinin, tablo ve bilgiler için belirlenmiş kriterlere uygunluğunu ve doğruluğunu sağlayabilecek yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla uygulanır. Bu uygulama esnasında incelenen ve denetimi yapılan bilgi ve belgelerin kapsamına bakıldığında (birimler arası yazışma, kayıtlara esas teşkil eden belgeler, belgelere ilişkin şirket dışı teyit vs.) bağımsız denetimin Şirketin iç kontrol sisteminin denetimini de kapsadığını söylemek mümkündür.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, Şirket bünyesinde iç kontrolün sağlanmasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

Şirket tarafından bünyesinde çıkarılmış olan İnsan Kaynakları Yönetmeliği ve buna bağlı olarak çıkarılan disiplin ve seyahat yönergeleri mevcuttur.

Şirket tarafından çıkarılan iç yönergeye göre; 1.000.000 TL'ye kadar olan harcama tutarları çift imzalı olarak ilgili birim müdürü ve genel müdür yardımcısı imzası ile yapılırken,



1.000.000 TL'nin üzerindeki harcamalarda ise Genel Müdür ve genel müdür yardımcısı tarafından çift imzalı olarak ödeme gerçekleştirilmektedir.

Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, birimlerin işlemlerine ilişkin süreçlerde birbirlerinin kullandıkları programlara ve iş süreçlerine müdahaleleri yönetim politikası olarak engellenmiştir.

Yine yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, yapılan mali işlemlerde üst birim müdürü alt yetkilinin işlemlerini ve süreçlerini kontrol etmektedir.

Her birimin iş ve işleyişi kendi alanındaki resmi (4857 sayılı İş Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu) ve resmi olmayan (şirket imza sirküleri, disiplin yönetmeliği) prosedürlerle desteklenmekte ve bu suretle çeşitli kontroller sağlanmaktadır.

Kurumda iş akış süreçleri belirlenmiştir. Kurumca yapılan Görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmaktadır.

Şirket, organizasyon şemasına dayalı fonksiyonel bir görev dağılımına sahip olup, İç Yönergede sorumluluklar parasal tutar bazında belirlendiğinden kontrol ortamının makul düzeyde var olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Şirket açısından riskin nasıl tanımlandığı ve yönetildiğini ifade eden risk değerlendirme süreci değerlendirilmiştir.

Kurumda yönetim bilgi sistemi mevcuttur. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

Muhasebe ve Finans Programı ile ilgili Artsoft (Abone ERP) kullanılmaktadır. Her departman gerekli bilgi ve raporları üst yönetime sunarken, artsoft programından yararlanmaktadır. Şirkette kurulan bilişim sisteminin Şirketin finansal tablolarının hazırlanması; uygun finansal raporlama yapısı ile işletmenin faaliyet ve işlemlerinin izlenmesi, kaydedilmesi, analiz edilmesi, özetlenmesi ve doğru bir şekilde finansal tablolara yansıtılması açısından makul düzeyde çıktı ürettiği görülmüştür.

Kurumun faaliyet raporunun içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı görülmüştür. Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri, faaliyet raporunda gösterilmektedir. İdare faaliyet raporu kurumun web sitesinde yayınlanmaktadır.

## 6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Konut İmar Plan Turizm Anonim Şirketi'nin (KIPTAŞ) 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

## 7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

### A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

#### **BULGU 1: Arazi ve Arsaların Hatalı Muhasebeleştirilmesi**

Şirket envanterinde yer alan arazi ve arsaların 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlendiği görülmüştür.

1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları” bölümünün (c) bendinde, 150-İlk Madde Ve Malzeme Hesabının; üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere işletmede bulundurulmuş hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlenmesi için kullanılacağı, söz konusu malzemelerin satın alındıkları ya da üretildikleri maliyet bedelleri ile bu hesabın borcuna, üretime verildiğinde, tüketildiğinde, satıldığında veya devredildiğinde ise hesabın alacağına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Diğer yandan 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu, işletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlık kalemlerinin ve bunlarla ilgili birikmiş amortismanların izlendiği hesap grubu olarak tanımlanmış, bu hesap grubu içerisinde yer alan 250-Arazi ve Arsalar Hesabının ise işletmeye

ait her türlü arazi ve arsaların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümlerine göre, tahmini yararlanma süresi 1 yıldan fazla olan fiziki varlıkların maddi duran varlık olarak değerlendirilmesi ve duran varlıklar hesap grubu içerisindeki ilgili hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; kayıtlı değeri 62.856.525,82 TL olan 44 ayrı parselde yer alan arazi ve arsaların tahmini yararlanma süresi 1 yıldan fazla olmasına rağmen şirket tarafından 250-Arazi ve Arsalar Hesabının kullanılmadığı, söz konusu arazi ve arsaların 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; Şirket uhdesinde yer alan arazi ve arsaların, ağırlıklı olarak üzerinde proje geliştirilecek alanlar olmakla beraber bir kısım arazi ve arsaların da proje geliştirilemeyen donatı alanları olduğu belirtilmiş olup aktifte yer alan ve projeye dönüşmesi bir yıldan fazla zaman alacak ya da üzerinde proje yapılamayacak 62.856.525,82 TL bedelli 44 ayrı parselde yer alan arazi ve arsaların, 02.01.2023 tarih ve 350 yevmiye kaydı ile 250-Arazi ve Arsalar Hesabına aktarıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, söz konusu hatalı uygulamanın 2023 yılında düzeltildiği ifade edilmişse de 2022 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı 62.856.525,82 TL eksik, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı ise aynı tutar kadar fazla görünmektedir. Şirket tarafından düzenlenen mali tabloların, okuyucularına tam ve güvenilir bilgi sunabilmesi şirketin varlık ve kaynaklarının gerçeğe uygun olarak ilgili hesaplarda gösterilmesi ile mümkün olduğundan, şirket envanterinde yer alan arazi ve arsaların mevzuat hükümleri doğrultusunda 250-Arazi ve Arsalar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

## **BULGU 2: Faaliyet Dönemi İçinde Ödeneceği Öngörülen Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi**

Şirket bünyesinde çalışan işçilere faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için düzenlenen 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı ekinde; İhtiyatlılık kavramı; muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin göz önüne alınması gerekliliği olarak tanımlanmış ve

bu kavramın sonucu olarak, işletmelerin muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırdıkları ifade edilmiştir.

Tebliğ'in yine aynı bölümünde dönemsellik kavramı ise işletmenin sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanması şeklinde tanımlanmıştır. Gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılması bu kavramın gereği olarak belirtilmiştir.

6 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ihtiyari bir uygulama olarak kabul edilmiş ve şirketlerin kendi isteklerine bırakılmıştır. Ancak şirketlerin mali durumunu gerçeğe uygun olarak görmesi adına kıdem tazminatlarının hesap dönemi itibarıyla hesaplanıp karşılık ayrılması ve bunların mali tablolarında gösterilmesi şirketin mali durumunun gerçek ölçüde anlaşılması bakımından önem arz etmektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Defter tutma ve envanter" başlıklı 64'üncü maddesinin birinci fıkrasında; her tacirin, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Kanun'un "*Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkisi*" başlıklı 88. maddesinin birinci fıkrası; "*64 ilâ 88 inci madde hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişiler münferit ve konsolide finansal tablolarını düzenlerken, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan, Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara uymak ve bunları uygulamak zorundadır. 514 ilâ 528 inci maddeler ile bu Kanunun ilgili diğer hükümleri saklıdır.*" şeklindedir.

Yukarıda yazılı madde metninde 6102 sayılı kanuna göre faaliyet gösteren tüzel kişilerin finansal tablolarını düzenlerken; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara uymak ve bunları uygulamak zorunda oldukları açıkça belirtilmektedir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan "Türkiye Muhasebe Standartları" içerisinde yer alan ve aynı zamanda "Uluslararası Muhasebe

Standartları” arasında bulunan 19 No.lu standart ile çalışanlara sağlanan faydaların muhasebeleştirilmesi düzenlenmiştir. Bu standarda göre, kıdem tazminatı işçinin işten çıkarılması nedeniyle ödenen bir tazminat değildir. İşçinin çalışması karşılığıdır ve çalışma sonrası sağlanan faydalar grubu içinde değerlendirilmektedir. Bu nedenle, işçi çalıştıkça kıdem tazminatı adı altında bir yükümlülük de doğmaktadır. Bu yükümlülüğün hesaplanarak finansal tablolara alınması gerekmektedir.

6 sıra No.lu Muhasebe Tebliği ve 6102 sayılı Kanun birlikte değerlendirildiğinde; 6102 sayılı Kanun’un yürürlüğe girdiği 2011 yılına kadar ihtyari bir uygulama olan kıdem tazminatı karşılığı ayrılması uygulamasının bu yıldan itibaren zorunlu hale geldiği değerlendirilmektedir. Ayrılacak kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin ayrıntılar 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nde düzenlenmiştir.

Mezkûr Tebliğ’in “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları” kısmında yer alan “(C) Hesap Planı Açıklamaları” başlıklı ekinde, “372-Kıdem Tazminatı Karşılığı” hesabının faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, “472-Kıdem Tazminatı Karşılığı” hesabının ise uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmıştır. Ayrıca, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda “372-Kıdem Tazminatı Karşılığı” hesabına devrinin yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin, personeli için ayrılması gereken ve uzun vadede ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlendiği ancak faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmediği ve dönem içinde doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; 2023 yılında emekli olacak personel için kıdem tazminatı karşılıklarının bilançonun 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına aktarıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, söz konusu hatalı uygulamanın 2023 yılında düzeltildiği ifade edilmiş olsa da 2022 yılı faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmeyerek dönem içerisinde doğrudan

giderleştirilmesi nedeniyle Şirketin dönem içerisinde ödenmesi muhtemel yükümlülüklerinin; karşılık ayırarak ilgili dönemde giderleştirmemesine, dolayısıyla yükümlülüklerin mali tablolarda olması gerekenden az, ticari karın ise olması gerekenden fazla görünmesine neden olmuştur.

Sonuç olarak, kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ve ilgili hesaplarda izlenmesinin; hem mali tabloların doğru bilgi sunması ve ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerinin takip edilebilmesi açısından ihtiyatlılık ve dönemsellik ilkelerine göre gerekli olduğu hem de 6102 sayılı Kanun açısından bir zorunluluk olduğu değerlendirilmektedir.

## **B. DİĞER BULGULAR**

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

### **BULGU 1: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması**

Şirkette görev yapan personel ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedellerinin şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, madde kapsamında sigortalı sayılacakları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları belirtilmiştir.

Buna göre, tüm personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır. Bununla birlikte Şirket personeli ve aile fertleri için ayrıca özel sağlık sigortası yaptırılarak sigorta bedellerinin şirket bütçesinden karşılanmasının şirket kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanımını ilkesi ile örtüşmeyeceği değerlendirilmektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket

etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynakların ekonomik kullanımını konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yapılan incelemede; Şirket tarafından gerçekleştirilen ve 01.01.2022 - 31.12.2022 dönemini kapsayan “2022 Yılı Grup Sağlık Sigortası Hizmeti Alım İşi” ihalesi kapsamında Şirket personeli (54 kişi), personel eşleri (48 kişi), personel çocukları (73 kişi) olmak üzere toplam 175 kişi için özel sağlık sigortası yaptırılarak bedelinin Şirket bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; Şirketin Personel Yönetmeliği’nde özel sağlık sigortasından yararlanacak personele ve bunların aile fertlerine yer verildiği ve ödemenin bu kapsamda yapıldığı belirtilmiş, ayrıca 13.06.2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanun’un 28’inci maddesi ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanunu’nun 89’uncu maddesinin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik amacıyla getirilen bir düzenleme olduğu ve bu düzenleme ile mükellefin kendisi veya eş ve çocukları adına yaptırılan çeşitli adlar altındaki sigorta poliçe bedellerini belli oranlar dahilinde gelir vergisi matrahından indirmesine imkan sağlandığı, dolayısıyla Şirketin yaptığı çalışmanın söz konusu yasa ile de uyumlu olduğu ve üst düzey yöneticiler için bir motivasyon kaynağı teşkil ederek çalışmalarında Şirketin menfaatine olacak şekilde daha etkin ve verimli olmalarına imkan sağladığı, bu gerekçeler ile bulguda bahsi geçen çalışanlar ve aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, Anayasanın 124’üncü maddesinde kimlerin yönetmelik çıkartabileceği düzenlenmiş olup, bunlar arasında şirketler sayılmamıştır. Dolayısı ile Şirketin yönetmelik çıkartma yetkisi bulunmadığından, belirtilen yönetmeliğin şirket içi yönerge olduğu değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Diğer taraftan, üst düzey yöneticiler ve bunların aile fertleri adına Şirket bütçesinden yaptırılan özel sağlık sigortalarının gerek Gelir Vergisi Kanunu’na uygun olduğu ve gerekse çalışanların motivasyonlarını artırmak suretiyle şirkete olan katkılarını artıracakları gerekçeleri ileri sürmüş olsa da; adına poliçe düzenlenen her bir şirket çalışanı ve bunların aile fertleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 60’ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Yine, Şirket tarafından, Gelir Vergisi Kanunu’nda yapılan düzenleme ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasının teşvik edildiği belirtilmiş olsa

da; Kanun'da yapılan düzenlemenin amacı, kamu kaynağı kullanılarak özel sağlık sigortası yaptırılmasına yönelik olmayıp, özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin çalışanların gelir vergisi matrahından indirilmesine yöneliktir.

Sonuç olarak, ödenen SGK primleri ile personelin alacağı sağlık hizmetlerinin Devletin sunmuş olduğu standartlar çerçevesinde karşılandığı dikkate alınarak, bu standartlar dışında alınmak istenen sağlık hizmet giderlerinin kamu kaynakları ile karşılanmaması ve hiçbir şirket çalışanı ve aile ferdi için özel sağlık sigortası giderlerinin Şirket kaynaklarından ödenmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

## **BULGU 2: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirkette İdareyi Temsil Eden Yönetim Kurulu Üyelerinin Usulüne Uygun Olarak Belirlenmemesi**

Büyükşehir Belediyesinin pay sahibi olduğu Şirkette, Belediye tüzel kişiliğini yönetim kurulunda temsil etmek üzere belirlenen gerçek kişilerden bazılarının, yöneticilik sıfatını haiz olmayan kişiler arasından seçildiği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı" başlıklı 28'inci maddesinde; "*Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç).*" hükmüne yer verilerek memurların, ticari faaliyet yasağı açıklanmış, istisnai olarak memurların belediye şirketlerinde temsilen görev almasına cevaz verilmiştir.

6102 sayılı Kanun'un 359'uncu maddesinin beşinci fıkrasında; "*Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketlerde, sayılan tüzel kişiler veya bunların gerçek kişi temsilcileri yönetim kuruluna seçilebilir. Yönetim kurulu üye sayısı ikiden fazla olan şirketlerde üyelerin tamamının aynı kamu tüzel kişisinin temsilcisi olmaması şartıyla kamu tüzel kişisini temsilen birden fazla gerçek kişi yönetim kuruluna seçilebilir.*" denilerek kamu tüzel kişilerinin ya da bunların gerçek kişi temsilcilerinin pay sahibi oldukları şirketlerin yönetim kurullarına seçilebileceğine ilişkin genel bir hüküm getirilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Şirket kurulması" başlıklı 70'inci maddesinde;

*"Belediye kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen*



*usûllere göre şirket kurabilir.*”,

5216 sayılı Kanun’un 26’ncı maddesinde;

*“Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler.”*denilmektedir.

Konuyla ilgili mevzuat birlikte değerlendirildiğinde, belediye sermayesine sahip şirketlerde tüzel kişiliğin temsil yetkisinin genel olarak 657 sayılı Kanun ile 6102 sayılı Kanun’da, özel olarak ise 5216 sayılı Kanun’da düzenlendiği görülmektedir. 5216 sayılı Kanun’un 26’ncı maddesine göre, büyükşehir belediyesinde ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatına sahip kişiler belediye tüzel kişiliği adına belediye şirketlerinin yönetim kurulunda görev alabileceklerdir. Bunların dışındaki kişilerin görev alması ise, mevzuata uygun olmayacaktır. Dolayısıyla müdür ve üstü kadrolarda yer alan kişilerin yönetim kurulu üyesi olarak görev almasına mevzuat cevaz verirken danışmanların, koordinatörlerin, müdür yardımcılarının veya herhangi bir yöneticilik sıfatı haiz olmayan kişilerin yönetim kurulu üyesi olarak görev alması mevzuata uygun değildir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik’in “Kadroların tespiti” başlıklı 9’uncu maddesinin ikinci fıkrasında; *“Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro Standartları Cetvellerinde belirtilen birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadro unvanları ile Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Kadro Unvanları Listelerinden (I), (II) ve (III) sayılı listelerde belirtilen unvanlar kullanılarak idarî birimler oluşturulur... Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadro unvanları hizmet gereklerine uygun olarak belirlenir ve fiilen icra edilmeyen hizmetlere ilişkin kadro unvanları kullanılamaz.”* hükümlerine yer verilerek, müdür ve üstü kadroların yönetici sıfatını haiz olduğu açıklanmıştır. Dolayısıyla belediye iştiraki şirketlerde, belediyeden görevlendirilecek yönetim kurulu üyelerinin de bu kişiler arasından seçilmesi gerektiği düşünülmektedir.

6102 sayılı Kanun’un 365’inci maddesinde, *“Anonim şirket, yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil olunur. Kanundaki istisnai hükümler saklıdır.”* denilerek anonim şirketlerin yönetim ve temsil organı açıklanmıştır. Kanun’da yer alan diğer düzenlemelere (madde 367,

370) göre, anonim şirketlerde müdür veya genel müdürlük doğrudan doğruya yönetim organı olmayıp ancak yönetim kurulunca temsil yetkisi verilebilecek ve esasları iç yönergeyle belirlenecek bir birimdir. Söz konusu genel müdür, şirketin personeli olup İş Kanunu'na tabi olarak çalışmakta, pay sahibi belediyede/bağlı ortaklıkta yöneticilik vasfına sahip olmadığı gibi pay sahibi tüzel kişiliği temsil etme yetkisine de sahip bulunmamaktadır. Belediye şirketleri açısından, şirket esas sözleşmesinde sayısı belirtilen yönetim kurulu üyeliklerinden pay sahibi idareyi temsilen bulunacakların, pay sahibi tüzel kişilikte yöneticilik vasfını haiz personel olması gerektiği değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sermaye çoğunluğuna sahip olduğu Şirkette, Şirket Genel Kurulu tarafından belirlenen yönetim kurulu üyelerinin bazılarının Büyükşehir Belediyesinde veya bağlı kuruluşlarında (İSKİ, İETT) yöneticilik vasfını taşımadığı; Büyükşehir Belediyesinde veya bağlı kuruluşlarında müdür yardımcısı, danışman, koordinatör gibi ünvanları taşıyan personelin Şirkette yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; Türk Ticaret Kanunu'nun 359'uncu maddesinin beşinci fıkrası ve 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde yer alan hükümlerden bahsedilerek belediyelerde çalışan yöneticilerin belediye iştiraki olan şirketlerde yönetim veya denetim kurulu üyesi olabileceği öne sürülmüştür.

Ancak bulgu konusu edilen husus, yöneticilerin şirket yönetim kurulu üyesi olamayacağı değil yönetici sıfatını taşımayan bazı kişilerin şirket yönetim kurulu üyesi olarak seçilmesidir.

Sonuç olarak, Şirket yönetim kurulunda Belediye tüzel kişiliğini temsil edecek kişilerin Belediye veya bağlı kuruluşlarında yöneticilik vasfına sahip olması gerektiği değerlendirilmektedir.

### **BULGU 3: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması**

Şirkette çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57'nci maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59'uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2022 yılı için 755 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek

tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette görev alan kadrolu işçilerden 15'inin 100 gün ve üzerinde kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları karşılığında işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderler ortaya çıkacaktır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; personelin yıllık izinlerinin kullandırılması ile ilgili çalışmanın yapıldığı, müdürlüklerin izin planlamasının yapılması konusunda bilgilendirildiği, diğer yandan yıllık izin yüklerinin azaltılması için mütemadiyen gerekli çalışmalar yapıldığı, bunun neticesi olarak, Şirketin yıllık izin ortalamasının yıllara sari şekilde düşürüldüğü, çalışmaları aksatmayacak şekilde yıllık izinlerin kullandırılması çalışmalarının devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Şirkette çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve Şirkete ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

#### **BULGU 4: Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Modeli ile Yapılan İşlerde Yöneticilerin Kullanımı İçin Yakıt Dâhil Araç Temin Edilmesi**

Şirketin kontrol teşkilatı haricindeki birimlerinin iş ve hizmetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulan araçların, yürütülmekte olan kat karşılığı/hasılat paylaşımı modeli kapsamında yüklenicilerden yakıt dâhil olarak temin edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanun'un kapsamını belirleyen 2'nci maddesinde, belediyelerin doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler sayılmış ve bunların yapacakları mal veya hizmet alımı ile yapım işlerinin belirlenen Kanun hükümlerine göre ihale edilerek yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, Şirketin ihtiyaç duyduğu araçların ve araçlara konulacak yakıtın temini, 4734 sayılı Kanun'da yer alan esas ve usullere göre ihale ile gerçekleştirilmelidir.

Yapılan incelemede; Şirketin ihtiyaç duyduğu araçları yakıt dâhil olmak üzere kat

karşılığı/hasılat paylaşımı modeli ile yürüttüğü işler kapsamında yükleniciden temin ettiği görülmüştür. Örneğin, KİPTAŞ-Pendik Çamçeşme Mahallesi İnşaatlarının Arsa Satışı Karşılığı (Hasılat) Paylaşımı Usulü ile Yapılması İşine ait özel teknik ve idari şartnamenin 9'uncu maddesinde; KİPTAŞ ve kontrollük teşkilatı hizmetinde kullanılmak üzere HGS/OGS bedeli ve yakıt bedellerinin de yüklenici tarafından karşılanacağı 5 adet binek araç temin yönünde hüküm konulmuş ve bu doğrultuda yükleniciden 5 adet araç temin edilmiştir. Aynı şekilde diğer projeler kapsamında da benzer hükümler çerçevesinde araç temini gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

**Tablo 3: Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Usulü ile Yürütülen İşlerde Temin Edilen Araçlar ve Kullanımına İlişkin Bilgiler**

Markası	Modeli	Kullanan Birim	Tahsisli Olduğu Kişi Unvanı
V.Wagen	Passat	İBB Başkanlık	Yönetim Kurulu Başkanı
Skoda	Superb	İBB Başkanlık	Yönetim Kurulu Başkan V.
V.Wagen	Passat	Genel Müdürlük	Genel Müdür
Skoda	Super B	Uygulama Genel Müdür Yrd.	Genel Müdür Yardımcısı
Skoda	Super B	Proje Genel Müdür Yrd.	Genel Müdür Yardımcısı
Skoda	Super B	Mali Ve İdari Genel Müdür Yrd.	Genel Müdür Yardımcısı
Skoda	Superb	İhale Ve Hakediş Genel Müdür Yrd	Genel Müdür Yardımcısı
Skoda	Super B	Genel Müdürlük Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
Ford	Focus	Genel Müdürlük Müşavirliği	Genel Müdür Müşaviri
Ford	Focus	Genel Müdürlük Müşavirliği	Basın Tanıtım Müşaviri
Ford	Focus	Genel Müdürlük Müşavirliği	Genel Müdür Müşaviri
Ford	Focus	İnsan Kaynakları Müdürlüğü	İnsan Kaynakları Müdürü
Ford	Focus	Muhasebe Ve Finans Müdürlüğü	Muhasebe Ve Finans Müdürü
Ford	Focus	İmar Ve Şehircilik Müdürlüğü	İmar Ve Şehircilik Müdürü
Renault	Megane	İmar Ve Şehircilik Müdürlüğü	İş Geliştirme Ve Değerleme Şefi
Ford	Focus	Satış Ve Pazarlama Müdürlüğü	Genel Maksat
Ford	Focus	Genel Müdürlük	Yönetici Asistanlığı
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Şantiyeler Müdürü-1
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Kontrol Amiri
Renault	Megane	Şantiyeler Müdürlüğü	Kontrol Amiri
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Renault	Megane	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Renault	Megane	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat

Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Opel	Astra	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Fiat	Egea	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Ford	Focus	Şantiyeler Müdürlüğü	Genel Maksat
Ford	Focus	Kiptaş Merkez	Genel Maksat
Renault	Megane	Kiptaş Merkez	Genel Maksat
Renault	Megane	Kiptaş Merkez	Genel Maksat
Toyota	Corolla	Kiptaş Merkez	Genel Maksat
Toyota	Corolla	Kiptaş Merkez	Genel Maksat
V.Wagen	Passat	Kiptaş Merkez	Genel Maksat

Yukarıdaki tabloda yer alan, 31.12.2022 tarihi itibariyle kat karşılığı/hasılat paylaşımı modeli kapsamında yürütülen işlerde temin edilen bazı araçların kullanıldığı birim ve tahsis bilgilerinden anlaşılacağı üzere, mevcut uygulamada temin edilen araçların şirketin kontrollük hizmeti yanı sıra genel maksat amacıyla da kullanıldığı görülmektedir.

Söz konusu taşıtların Şirketin faaliyetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulması tabii olmakla birlikte bunların kat karşılığı/hasılat paylaşımı ile yürütülecek işler kapsamında yakıt dahil temin edilmek istenmesi, isteklilerin bu durumu da göz önüne alarak teklif vermeleri sonucunu doğuracaktır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; finansman ihtiyacı duyulmayan kat Karşılığı veya gelir (hasılat) paylaşımı usulü ile gerçekleştirilmesinin Şirket menfaatine uygun olduğu, Şirketin İBB'nin iştirak şirketi olarak yapım işleri, mal ve hizmet alımlarını 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirdiği, Şirket tarafından, kat karşılığı veya gelir (hasılat) paylaşımı usulü ile yapılan inşaat işlerinin Kamu İhale Kanunu kapsamında olmadığı ve Yönetim Kurulu Kararı ile gerçekleştirildiği, yürütülen projelerde işin sözleşmeye uygun yapılıp yapılmadığını denetlemek üzere kendi personel kadrosundan teşkil edilen kontrol teşkilatının görevlendirildiği, söz konusu işlerde Şirketin yükümlülüklerinin sadece kontrollük teşkilatının faaliyetleri ile sınırlı olmadığı; işe ait sözleşme hükümlerine bağlı olarak; tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetleri, bağımsız bölümlerin nihai alıcılara satılması gibi işlemlerin kontrollük teşkilatı dışında Şirketin fonksiyonel departmanlarında görev yapan personel ve yöneticiler tarafından yürütülmekte olduğu ve bu kişilere de bu doğrultuda mezkur işler kapsamında araç temin edildiği ve Şirket kaynaklarının en verimli şekilde tüm departmanlar

tarafından ihtiyaca binaen kullanıldığı, dolayısıyla şirketin, basiretli bir tüccar gibi hareket ederek; gerek kontrollük hizmetlerinde gerekse şirketin ana faaliyet konusu olan inşaat işlerinin yürütülmesinde ve takip edilmesinde görevlendireceği personeller için ihtiyaç duyduğu araçların, zorunlu olmadıkça bütçeye finansman yükü getirmeyecek şekilde ilgili işler kapsamında temin edildiği, söz konusu uygulamanın mevzuata aykırı olmadığı ve 2022 yılı içerisinde ayrıca açık ihale usulü ihaleye çıkılarak araç temin edildiği ifade edilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; bulguda belirtilen husus ilgili projeler kapsamında temin edilen araçların kontrollük hizmetleri dışında, Şirket yöneticilerinin ve kontrol teşkilatı haricindeki birimlerin araç ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılmasıdır. Şirketin konut üretiminin kat karşılığı veya gelir (hasılat) paylaşımı usulü ile gerçekleştirilmesine yönelik bir eleştiri yoktur. Ancak bu yöntemle konut üretilmesi gerekçe gösterilerek, kontrol teşkilatı haricindeki birimlere ve Şirket yöneticilerine tahsis edilen yakıt dahil araçların, 4734 sayılı Kanun kapsamı dışına çıkılarak temin edilmesi mümkün görünmemektedir. Yukarıdaki tabloda yer alan yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu başkan vekili ve diğer yöneticilerin tümünün söz konusu projelerin sözleşme şartlarına uygun olarak gerçekleşip gerçekleşmediği ya da sözleşmeye bağlı olarak diğer işlerin yürütülmesinde görev alarak bu araçları kullandıklarını söylemek hayatın olağan akışına uygun düşmeyecektir.

Diğer taraftan, yakıt dahil araç temini uygulaması birçok yönden değerlendirilmelidir. İlk olarak, “yakıt dahil araç temin edilmesi şartı” gereği teklif vereceklerin bu şart olmasa ne kadar teklif vereceklerini analiz ederek, arada oluşacak Şirket lehine farkın ortaya konulması gerekmektedir. Sonrasında, bu araç ve yakıtın ihale yöntemi ile yapılması durumunda ortaya çıkacak maliyet ile bu olumlu farkın karşılaştırılmasına ihtiyaç vardır. Bunun sonucunda ortaya çıkacak duruma göre Şirketin bu anlamda karda olduğunu söyleyerek basiretli bir tüccar gibi hareket ettiği ortaya konulabilir. Aksi takdirde, bu yöntem kullanılarak araç temin edilmesinin basiretli bir tüccar gibi hareket edilmesinin bir sonucu olduğunun söylenmesi gerçekçi olmayacaktır.

Sonuç olarak, KIPTAŞ, 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi bir belediye şirketi olduğundan Şirketin taşıt ve yakıt ihtiyacını, 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre temin etmesi, kat karşılığı/hasılat paylaşımı modeli ile yürütülen işlere ait ihale dokümanlarında bütün masrafları (yakıt dahil) yükleniciye ait olacak şekilde taşıt temin edileceği yönünde hüküm konulmaması gerekmektedir.

---

---

## **BULGU 5: Serbest Tüketici Konumundaki Şirketin Elektrik Enerjisi Alımlarında İhale Mevzuatına Uyulmaması**

Serbest tüketici konumunda olan Şirketin, elektrik enerjisi ihtiyacını ihale mevzuatında belirlenen usuller yerine, elektrik dağıtım şirketiyle doğrudan sözleşme yapmak suretiyle temin ettiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 2'nci maddesi uyarınca, Kanun'a tabi idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Aynı Kanun'un “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde, mal; “satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve haklar” şeklinde tanımlanmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 30.05.2018 tarih ve 30436 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin;

“Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4'üncü maddesinde serbest tüketici; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olması nedeniyle tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişi şeklinde tanımlanmıştır.

“Serbest tüketici kapsamı ve elektrik tedariki” başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendinde; bir önceki takvim yılında serbest tüketici limitini aşan miktarda elektrik tüketilen kullanım yerinin kullanım hakkına sahip ya da kullanım hakkını edinen tüketicilerin serbest tüketici kabul edileceği ifade edilmiştir.

“İkili anlaşma kapsamında yer alan tüketicilerin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 39'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında; serbest tüketicilerin, tüketim miktarı serbest tüketici limitini geçen her bir ölçüm noktası için ayrı bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapılabileceği belirtilmiştir.

4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un “Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı” başlıklı 5'inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendinde de, “her yılın ocak ayının sonuna kadar serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak” EPDK'nın görevleri arasında sayılmıştır. Buna göre, serbest tüketici limiti her yıl EPDK tarafından yeniden değerlendirilmekte ve uygun görüldüğü ölçüde düşürülmektedir. Bu doğrultuda EPDK Kararı



ile 2022 yılı için serbest tüketici limiti yıllık 1.100 kWh elektrik tüketimi ve üzeri olarak belirlenmiştir.

Diğer yandan, 17.06.2011 tarihli ve 2011/DK.D-105 sayılı Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararı'nda, serbest tüketici olan idarelerin elektrik ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun çerçevesinde mal alımı ihalesi olarak temin etmeleri gerektiği; Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 13.10.2011 tarihli ve 9 no.lu Elektronik Haberleşme Hizmeti, Elektrik ve Doğalgaz Alımı Genelgesi'nde de, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelerce, serbest tüketici olmaları halinde elektrik ihtiyaçlarının ihale yolu ile temin edilmesinin esas olduğu; ancak piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan limitlerin aşılması halinde söz konusu ihtiyaçların doğrudan temin yoluyla karşılanabileceği ifade edilmiştir. İlgili mevzuat uyarınca, serbest tüketici olmaları halinde, Kanun kapsamındaki idarelerin elektrik enerjisi ihtiyaçlarını ihaleyle veya piyasa araştırmasına dayalı olarak doğrudan temin yoluyla temin etmelerinin esas olduğu açıktır.

Yapılan incelemede, Şirketin 2021 yılı toplam elektrik sarfiyatının 785.869 kwh olduğu, 2022 yılı için EPDK tarafından belirlenen limit dikkate alındığında Şirketin serbest tüketici niteliğini taşıdığı, dolayısıyla elektrik enerjisi ihtiyacını 4734 sayılı Kanun'da belirtilen usullerden biriyle karşılaması gerekirken tedarikçiden doğrudan alım şeklinde karşıladığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; son yıllarda elektrik piyasasında oluşan şartlar nedeniyle birçok kamu kurum ve kuruluşunun elektrik enerjisi teminini sözleşme yapmak suretiyle gerçekleştirmek zorunda kaldığı, bu nedenle Şirketin de protokol imzalamak suretiyle elektrik enerjisi temini yoluna gittiği belirtilmiştir. Bununla birlikte, bulgu konusu husus dikkate alınarak 2023 yılında Serbest Piyasadan Elektrik Enerjisi Temini İşi için açık ihale yapıldığı söz konusu ihale için istekli çıkmamasından dolayı 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/a pazarlık usulü ile ihaleye çıkılarak elektrik enerjisi ihtiyacının temin edilmesi yoluna gidildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, her ne kadar 2023 yılında ihale iş ve işlemleri gerçekleştirilmiş olsa da 2022 yılında Serbest Piyasadan Elektrik Enerjisi Temini İşi'nin özel bir firma ile protokol yapılmak suretiyle temin edilmesi mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar doğrultusunda; Şirketin elektrik enerjisi ihtiyacının ihale yoluyla karşılanması, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya yıllık

tüketim miktarının yukarıda belirtilen limitleri aşmaması halinde ise doğrudan temin usulünün kullanılması gerekmektedir.

### **BULGU 6: Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi**

Şirket personeli olan 8 kişinin, ücretleri Şirket tarafından ödendiği halde Şirketin bünyesinde hizmette bulunmadığı, herhangi bir hizmet sözleşmesi bulunmadığı halde fiilen İstanbul Büyükşehir Belediyesinde çalıştırıldığı görülmüştür.

KİPTAŞ, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir. Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddesinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, diğer şirket ve kuruluşlarda görevlendirilen personele ilişkin Şirketten temin edilen bilgilere göre; Şirkete 2022 yılı toplam maliyeti 2.797.764,91 TL olan 8 işçinin fiilen İBB bünyesinde görevlendirilerek çalıştığı, belirtilen personel için Büyükşehir Belediyesi ile herhangi bir hizmet alımı/geçici görevlendirme sözleşmesi yapılmadığı, personelin sosyal hakları dahil tüm masraflarının Şirket tarafından karşılandığı, Büyükşehir Belediyesinden herhangi bir bedel tahsil edilmediği, söz konusu personelin işe alınır alınmaz İBB bünyesinde görevlendirildiği ve uygulamanın aşağıdaki tabloda görüleceği üzere süreklilik kazandığı tespit edilmiştir.

**Tablo 4: İBB Bünyesinde Görevlendirilen Personelin İşe Alım ve Görevlendirme Tarihleri**

Görevlendirilen Personel	İşe Giriş Tarihi	Görevlendirildiği İdare	Görevlendirilme Tarihi
Büro personeli	01.01.2015	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	01.01.2015
Büro personeli	17.08.2015	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	17.08.2015
İnşaat teknikeri	17.01.2018	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	17.01.2018
Şoför	17.01.2018	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	17.01.2018
Şoför	24.07.2019	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	24.07.2019

Avukat	23.09.2019	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	23.09.2019
Muşavir	24.10.2019	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	24.10.2019
Büro Personeli	13.07.2020	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	13.07.2020

Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin bu kurumlar arasında geçiş yapabilmesine veya geçici görevlendirilmesine ilişkin yasal mevzuat bulunmasına karşın; Türk Ticaret Kanunu'na tabi, kurumlar vergisi mükellefi olan, bu kapsamda gelir ve giderini tam olarak beyan etme yükümlülüğü bulunan ve kâr amacı güden belediye şirketinin personelini başka kurum, kuruluş ve şirketlerde bedelsiz çalıştırabileceğine ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Öte yandan, söz konusu personel için ödenen ücretler ve yapılan giderler, ticari kazancın tespiti esnasında, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan giderler kapsamında olmayacağından, vergi mevzuatı açısından sorunlara neden olacaktır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle;

- 5393 sayılı Kanun'un 70'inci maddesi ve 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinden bahsedilerek belediye iştirak şirketlerinin, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmalarına rağmen gerek sermayesinin kamuya ait olması gerek yasal düzenlemelerle kendilerine kamu tüzel kişilerine tanınan bazı yetkilerin tanınması gerekse faaliyet alanlarının belediyenin görev ve hizmet alanı olması sebebiyle herhangi bir ticaret şirketinden farklı konumda olduğu, ayrıca belediye iştiraklerinin politika ve stratejilerinin belediye yönetimince şekillendirildiği ve iştiraklerin gerçekte bir kamu kurumu olan belediyenin bir uzantısı olduğu ve kamu hizmeti sağladığı,

- Şirketin bir belediye iştiraki olduğu ve kamu hizmeti sağlayarak İstanbul halkının gereksinimlerinin karşılanmasında aktif bir şekilde rol aldığı,

- 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Geçici İş İlişkisi" başlıklı 7'nci maddesiyle "Geçici iş ilişkisi, özel istihdam bürosu aracılığıyla ya da holding bünyesi içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde görevlendirme yapılmak suretiyle kurulabilir." hükmünün düzenlenmiş olduğu, aynı maddenin son fıkrasına göre de şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde çalışanlar ile aynı şekilde hâkim teşebbüs veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir şirkette görevlendirme yapılmak suretiyle geçici iş ilişkisi kurulabileceği, bu hükümlere göre de geçici iş ilişkisi kurulduktan sonra her türlü ücret ödemelerinin devreden işverenin yükümlülüğünde olduğunun hükme bağlandığı,

- 6102 sayılı Kanun'un 195 ve devamındaki maddelerinde yer alan şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerinin uygulanmasında kamu tüzel kişiliği ve özel tüzel kişilik ayrımı yapılmamış olduğundan kamu tüzel kişilerinin de şirketler topluluğu kapsamında değerlendirilebileceğinin anlaşılmakta olduğu ve bu çerçevede yukarıdaki mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bizzatı kendisinin (kamu) tüzel kişilik olduğu ve Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen "Hakim Teşebbüs" ve "Tüzel Kişilik" olarak düzenlenen hüküm içerisine kamu tüzel kişiliğinin de dahil olduğu, dolayısıyla İBB tüzel kişiliğinin şirketler topluluğunun hakim teşebbüsü olarak değerlendirilebileceği,

- Gerek İş Kanunu gerek Türk Ticaret Kanunu hükümleri bir arada değerlendirdiğinde, Belediye şirketlerinde görev yapan personelden uygun görülenlerin veya ihtiyaç duyulanların geçici iş ilişkisi kapsamında İBB'de görevlendirilebileceğinin anlaşıldığı,

- Söz konusu personelin bir kısmının yukarıdaki hükümler uyarınca geçici iş ilişkisi kapsamında faaliyette bulunmakta iken; bir kısmının da Şirketin ticari faaliyetlerini yerine getirmek amacıyla İBB'nin çeşitli birimlerinde ve noktalarında dönem dönem kısa süreli olarak İBB ile birlikte yürütülen kamu faaliyetlerinin yerine getirilmesi amacıyla hizmet verdiği,

- Personelin Şirket kadrosunda tam zamanlı olarak çalışmakta olduğu, Şirket içindeki görevlerine paralel pozisyonlarda ve Şirketin temas noktası olarak İBB ile ortak yürütülen bazı işlerin takibi ve tamamlanması amacıyla kamu hizmetlerinin aksamaması için İBB bünyesinde geçici olarak ve kısa süreli görevlendirildiği ve bu görevlerin süreklilik arz etmediği,

- Bulguya konu uygulamaların Türkiye'deki pek çok belediyede de benzeri bir şekilde uygulanmakta olduğu, ancak bulgudaki açıklamalardan konunun ve ilgili mevzuatın farklı yorumlanabileceği, uygulamada birlik sağlanması ve takibi amacıyla bulguda tenkit edilen hususların değerlendirilmiş olup geçici iş ilişkisi ve kısmi süreli çalışma gibi geçici uygulamalara son verilerek öneri doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı,

İfade edilmiştir.

Ancak, şirketler ile pay sahipleri arasındaki ilişkiler kanunlarla düzenlenmiş olup; belediyeler ile ortak oldukları şirketler arasındaki mal ve hizmet alımları kural olarak ihale mevzuatına tabi tutulmuştur. Belediye şirketleri, kamu kaynağı kullanmaları dolayısıyla, haklarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olma gibi getirilen kısıtlamalar haricinde, hukuken 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi diğer şirketlerden farklı bir konumda tutulmamışlardır.

Diğer taraftan belediye şirketlerinin politika ve stratejilerinin belediyelerce belirleneceğine ilişkin bir yasal düzenleme bulunmayıp, bu şirketlerin yönetim faaliyetleri 6102 sayılı Kanun'da belirtilen organları tarafından yerine getirilmektedir. 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde düzenlenen büyükşehir belediyelerinde yöneticilik sıfatını haiz personelin bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği hükmü, belediyelerin şirketleri yönetmesine ilişkin olmayıp, belediyelerin şirket organlarında temsilci bulundurulabilmeleri açısından, ilgili personele 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile getirilen sınırlamanın kaldırılmasına ilişkindir.

Ayrıca Şirket tarafından, 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Geçici İş İlişkisi" başlıklı 7'nci maddesi kapsamında holding bünyesi içinde bulunan veya aynı şirketler topluluğuna bağlı şirketler için düzenlenen geçici iş ilişkisinin, belediye ve belediye şirketleri arasında da kurulabileceği belirtilse de, maddede belirtildiği üzere bu düzenleme şirketler arasındaki ilişkiler için getirilmiş olup; kamu idaresi olan belediyelerin geçici ya da sürekli iş ilişkisi kurması, "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri ile düzenlenmiştir. Buna göre belediyelerin şirketlerinde istihdam edilen işçilerle geçici de olsa iş ilişkisi kurması mümkün bulunmamaktadır.

Şirket tarafından, geçici iş ilişkisi kurulabilmesine yönelik olarak belediyelerin de şirketler topluluğu kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine dayanak olarak, 6102 sayılı Kanun'un şirket topluluğu kavramını düzenleyen 195'inci maddesinde kamu tüzel kişiliği ve özel tüzel kişilik ayırımına gidilmediği belirtilse de, anılan madde ticaret şirketlerine ilişkin düzenlemeler getirdiğinden, kamu tüzel kişilikleri zaten madde kapsamı dışında tutulmuş olmaktadır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından gerçekleştirilen mevcut uygulamanın mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği, söz konusu personele belediye hizmetlerinde ihtiyaç duyulması halinde, 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen ek 20'inci madde uyarınca doğrudan hizmet alımı suretiyle Belediyede görevlendirilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

## **BULGU 7: Yapılan veya Yaptırılan İnşaatlarda Yapı Denetimi Kanunu Hükümlerine Uyulmaması**

Şirketin muhtelif yöntemlerle yaptırdığı veya yaptırmakta olduğu konut projelerinin, yapı denetim mevzuatının kapsamında olmadığı değerlendirilerek yapı denetim kuruluşlarının

denetimine tabi tutulmadığı, yapı denetim işlemlerinin şirket tarafından gerçekleştirildiği görülmüştür.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun; can ve mal güvenliğini temin için, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 29.06.2001 tarihli ve 24461 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Kanun’un 1’inci maddesinin ikinci fıkrasında;

*“Bu Kanun;*

*a) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar,*

*b) Bodrum katı dışında en çok iki katlı ve yapı inşaat alanı toplam 200 metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar,*

*c) Entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapı ve tesisler,*

*d) Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5000’in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müştemilatı,*

*hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar...”* denilmektedir.

Mezkûr mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; Kanun’un kapsam dışında tuttuğu yapılar hariç olmak üzere her türlü yapının, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından aldığı izin belgesi ile çalışan ve münhasıran yapı denetimi ile uğraşan tüzel kişiliğe sahip yapı denetim kuruluşlarının denetimine tabi olacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan ilgili mevzuat hükmünde; 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 26’ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesislerin yapı denetiminden muaf tutulacağı belirtilmekte olup, İmar Kanunu’na atıfta bulunulmuştur. Ancak, İmar Kanunu’nun ilgili maddesinde; “kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak” ifadesi kullanılmış, ilgili kamu kurum ve kuruluşların neleri kapsadığı ise açıklanmamıştır.

“Kamu kurum ve kuruluşları” ifadesinin hangi idareleri kapsadığının belirlenmesinde; ilgili idarenin “kamu tüzel kişiliği”ni haiz olması gerekliliği önemli bir kıstas olarak karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar “kamu tüzel kişiliği” kavramı gerek hukuk doktrininde gerekse de yargı kararlarında tartışmalı bir kavram olarak var olsa da kamu tüzel kişisi olarak kabul edilmek için, genel kabul görmüş bir takım unsurların varlığı konusunda bir uzlaşma oluşmuştur. Buna göre mevzu bahis tüzel kişilik;

1-Anayasa veya kanunla “kamu tüzel kişisi” olarak nitelendirilmiş ise, o tüzel kişi bir kamu tüzel kişisidir.

2-Anayasa veya kanunlarda o tüzel kişi hakkında herhangi bir hüküm bulunmuyorsa; tüzel kişi, kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulmalı ve bazı kamu gücü ayrıcalıklarıyla donatılmış bulunmalıdır.

Dolayısıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sermayesinin %99,73’üne sahip olduğu, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulmuş ve faaliyetlerini buna göre sürdürmekte olan özel hukuk tüzel kişisi Şirket, yukarıda açıklanan şartları taşımadığından, kamu tüzel kişisi olarak değerlendirilemez. Kamu tüzel kişiliği bulunmayan, herhangi bir mevzuatta da kamu kurumu olarak nitelendirilmeyen Şirket tarafından yapılacak veya yaptırılacak yapıların da kamuya ait yapı ve tesisler arasında kabul edilmesi mümkün olmadığından, Şirketçe yapılan veya yaptırılan yapıların yapı denetiminden muaf tutulamayacağı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin bugüne değin yapmış veya yaptırmış olduğu yapıların 4708 sayılı Kanun’un kapsamı dışında değerlendirilerek yapı denetimine tabi tutulmadığı yapı denetim işlemlerinin şirket imkanları ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Muhtelif tarihlerde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında (eski adıyla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı) alınmış bulunan görüşlerde; “kamu kurum ve kuruluşları” sözcüğünün belediye iktisadi teşekküllerini de kapsadığı, Şirketin belediyeye bağlı olarak çalışan kamu tüzel kişiliğine sahip bir kuruluş olması hasebiyle Kanun’un kapsamı dışında olduğu ifade edilmiştir. Ancak, Şirketin kamu tüzel kişiliğini haiz olmadığı ve iş bu sebep ile Bakanlığın vermiş olduğu bu görüşlerin yerinde olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; konu ile ilgili olarak muhtelif tarihlerde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında alınan görüşler doğrultusunda, yapı denetimi ile ilgili mevzuata göre işlem yapılmadığı belirtilmiştir.

Ancak, 4708 sayılı Kanun’un kapsamının belirlenmesinde veya bu konuda oluşacak

tereddütleri giderme noktasında Bakanlığa tanınmış bir yetki bulunmadığından, Bakanlıkça verilen görüşlerin bağlayıcılığı da bulunmamaktadır. Şirketin yapı ve tesisleri kamuya ait olmayıp özel hukuk tüzel kişisi olan Şirkete aittir. Bu nedenlerle, Şirketin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun kapsamında olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Şirketin yapı ve tesisleri kamuya ait olmayıp özel hukuk tüzel kişisi olan Şirkete aittir. Bu nedenlerle, Şirketin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, kamu tüzel kişiliğini haiz olmayan ve faaliyetlerini 6102 sayılı Kanun'a göre yürütmekte olan Şirketin yapacağı veya yaptıracığı yapıların 4708 sayılı Kanun uyarınca yapı denetimine tabi tutulması gerekmektedir.



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI  
06520 Balgat / ANKARA  
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00  
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr  
<https://www.sayistay.gov.tr>

**8. EKLER****EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

<b>Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu</b>			
<b>Bulgu Adı</b>	<b>Yıl/Yıllar</b>	<b>İdare Tarafından Yapılan İşlem</b>	<b>Açıklama</b>
Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Modeli ile Yapılan İşlerde Yakıtı Dahil Araç Temin Edilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Şirket tarafından, aynı uygulamanın 2022 yılında da devam ettirildiği anlaşılmış olup söz konusu husus 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” kısmında “Kat Karşılığı/Hasılat Paylaşımı Modeli ile Yapılan İşlerde Yöneticilerin Kullanımı İçin Yakıt Dâhil Araç Temin Edilmesi” başlığı ile 4 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Tarafından Karşılanması	2021	Yerine Getirilmedi	Şirket tarafından, aynı uygulamanın 2022 yılında da devam ettirildiği anlaşılmış olup söz konusu husus 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” kısmında “Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket

			Bütçesinden Karşılanması” başlığıyla 1 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Şirket tarafından, aynı uygulamanın 2022 yılında da devam ettirildiği anlaşılmış olup söz konusu husus 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” kısmında “Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi” başlığı ile 6 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Yapılan veya Yaptırılan İnşaatlarda Yapı Denetimi Kanunu Hükümlerine Uyulmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Şirket tarafından, aynı uygulamanın 2022 yılında da devam ettirildiği anlaşılmış olup söz konusu husus 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” kısmında “Yapılan veya Yaptırılan İnşaatlarda Yapı Denetimi Kanunu Hükümlerine Uyulmaması” başlığı ile 7 numaralı bulgu

			olarak düzenlenmiştir.
--	--	--	------------------------